

Projekt jest poświęcony przebadaniu relacji między (re)konstruowaną współcześnie w serbskich środowiskach kobiecych pamięcią kulturową a serbskim dyskursem emancypacyjnym, który obecny jest w niedostatecznie jeszcze zbadanych tekstach autobiograficznych kobiecego autorstwa, powstających od końca XIX do połowy XX wieku. Teksty te to głównie dzienniki, pamiętniki, (auto)biografie, a ich autorki były literatkami, nauczycielkami, żołnierzkami, lekarkami i aktywistkami społecznymi.

Autorki oraz ich teksty dopiero teraz są odzyskiwane dla szerszego obiegu literackiego i naukowego. Podkreślić jednak należy, że za życia miały istotny wpływ na kształtowanie serbskiej rzeczywistości społeczno-kulturowej.

Celem projektu jest zatem uzupełnienie tego brakującego ogniwa kulturowej historii kobiet w Serbii i zbadanie mało dotąd znanych tekstów oraz wskazanie ewolucji procesów związanych z emancypacją twórczą autorek. W projekcie zostanie zrekonstruowany proces budowania pozycji kobiet w przestrzeni publicznej. Ważne będzie też uzupełnienie istniejącego już kanonu kulturowego o autobiograficzne narracje, które mogą skorygować obraz serbskiej pamięci zbiorowej.

Analizy tekstów zostaną przeprowadzone w nurcie krytyki feministycznej. Do badań warstwy literackiej zostaną wykorzystane koncepcje strategii narracyjnych „autobiograficznego trójkąta” oraz metody interpretacyjne teorii narracji. Niezbędne będzie również dotarcie do unikatowych materiałów źródłowych, które czekają w archiwach, i wykorzystanie metod badań archiwalnych. Narzędzia z dziedziny historii (mikrohistoria, historia egzystencjalna i niekonwencjonalna) będą użyteczne ze względu na rekonstrukcję losów kobiet z danego okresu oraz traktowanie tekstów autobiograficznych jako źródeł wiedzy o sytuacji dziejowej. Dla odczytania kontekstu kulturowo-historycznego nadrzędna będzie perspektywa historii kobiet (*herstory*).

Nowatorskość podjętego tematu leży też w ukazaniu przemian koncepcji podmiotu i ewolucji pozycji literackiej autorek. Odzyskiwanie tej części pamięci kulturowej i włączenie do niej treści, którą tworzyły kobiety, to proces powolny, a niniejszy projekt ma szansę być jego istotnym elementem. W związku z tym zostanie przeprowadzona próba udzielenia wyczerpującej odpowiedzi na postawiony problem: w jakiej korelacji funkcjonuje dyskurs emancypacji kobiet z kulturą pamięci.